

WILHELMINA

----- door Dries van den Akker s.j. (zie ook: www.heiligen-3s.nl)

Betekenis

Het tussenvoegsel '-in-' maakt een verkleinvorm van de oorspronkelijke naam Wilhelma, de vrouwelijke vorm van de samengestelde Germaanse naam Wilhelm:

1] 'Wil-' = 'wil' of 'wilskracht';

2] '-helm' = 'helm' of 'bescherming';

De naam betekent dus zoiets als: 'beschermster door wilskracht' of 'door wilskracht beschermd'.

*

Wilhelma (ook **Wilhelmina**; eigenlijk **Maria Wilhelma Aemilia**; gewoonlijk **Émilie**) **de Rodat**, Villefranche, Frankrijk; stichteres; † **1852**.

Feest 19 september.

Zij werd op 6 september 1787 geboren in het Zuid-Franse plaatsje Château Gruelles bij Rodez (Aveyron). Ze werd opgevoed in het slot van haar grootmoeder. Na haar bakvissentijd begon ze ernstig na te denken over haar leven en besloot in een klooster te treden. Ze klopte aan bij minstens drie verschillende zusterkloosters, maar ze werd niet toegelaten. Uiteindelijk stichtte zij zelf in 1815 de Congregatie van de Heilige Familie van Villefranche-de-Rouergue (Aveyron). De zusters hadden twee hoofdbezigheden: de contemplatieve tak hield zich bezig met onderwijs aan arme meisjes, en de actieve tak ging eropuit om thuis zieken te verzorgen. Onder Émilie's leiding groeide de Congregatie uit tot veertig huizen, verspreid over Frankrijk en een aantal andere landen. Niemand heeft ooit iets gemerkt van haar inktzwarte geloofstwifels. Twintig jaar lang meende ze alle hoop verloren te hebben, voelde ze zich alleen maar op de proef gesteld en uitgeprobeerd zonder enige troost. Pas in de laatste jaren van haar leven keerde de innerlijke vrede terug en liet God haar ook voelen dat Hij er was. Dit alles blijkt uit de geestelijke aantekeningen die na haar dood werden gevonden.

*

In Nederland is 'Wilhelmina' vooral bekend geworden door **Wilhelmina**, koningin der Nederlanden van 1898-1948. Zij was op 31 augustus 1880 geboren en huwde met Prins Hendrik, een ongelukkig huwelijk. Zij kregen slechts één kind, de latere koningin Juliana.

Omdat Nederland in de Eerste Wereldoorlog met succes neutraal was gebleven, had Wilhelmina gehoopt dat zij in de Tweede Wereldoorlog dezelfde houding aan kon nemen. Dat plan werd wreed doorkruist door de inval van de Duitsers op 10 mei 1940. De koninklijke familie vluchtte naar Engeland. Dat is haar de velen aanvankelijk erg kwalijk genomen, maar gaandeweg werd duidelijk dat het in deze omstandigheden waarschijnlijk toch de beste beslissing was. De beroemde en dappere minister-president van Engeland, Winston Churchill, prees haar moed en noemde haar de 'enige man op een West-Europese troon'.

Haar terugkeer op Nederlandse bodem in het Zeeuws-Vlaamse plaatsje Eede in 1994 staat afgebeeld op een gebrandschilderd raam in de Oude kerk te Delft. Ze stierf in het najaar van 1962 en werd op 2 december van datzelfde jaar begraven in de koninklijke grafkelder van de Nieuwe Kerk te Delft.

*

Volgens de overlevering bevond zich tussen de 11000 gezellinnen van Sint Ursula een Wilhelma:

Wilhelma van Keulen, Duitsland; martelares met Ursula en 11.000 maagden; † **453**; **feest 21 oktober.**

Over Ursula en haar elfduizend maagden is veel geschreven. Wat is historisch en wat niet? Het grote aantal martelaressen bijvoorbeeld: historisch?

De geschiedenis weet te vertellen dat tijdens de grote volksverhuizingen Angelen van Britannïë naar Bretagne vluchtten; anderen voeren de Rijn op om bij Keulen in handen te vallen van de oprukkende Hunnen. Dit zou het historisch kader kunnen vormen rond de legende van Sint Ursula. Maar ook over dat historisch kader zijn de geleerden het niet eens. Wel is het zeker dat in de nabijheid van Keulen een enorm grafveld uit de 4e à 5e eeuw is gevonden. Bovendien is er een opschrift bekend uit diezelfde tijd, dat zich thans bevindt tegen de zuidwand van het koor van de Sint-Ursulakerk te Keulen; het vermeldt dat een Keulse burger een kapel liet oprichten op de plaats waar heilige maagden hun bloed vergoten hebben omwille van Christus.